

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 921/2015
27.10.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Љубице Милутиновић, председника већа, Јасминке Станојевић и Биљане Драгојевић, чланова већа, у парници тужиље М.М. из Ј., чији је пуномоћник Д.Ш., адвокат из Ј., против тужене В.б. АД Н.С., ради поништаја решења, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2819/14 од 04.12.2014. године, у седници одржаној 27.10.2015. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2819/14 од 04.12.2014. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Јагодини П1 194/13 од 15.04.2014. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље па је поништено као незаконито решење тужене број 01.1-1537/8-НР од 27.12.2010. године којим је тужили отказан уговор о раду бр. 1-2871/769-1 од 29.08.2013. године и обавезана тужена да тужиљу врати на рад и распореди у складу са стручном спремом. Ставом другим изреке усвојен је тужбени захтев тужиље и обавезана тужена да јој исплати јубиларну награду за навршених 10 година радног стажа код тужене у износу од 47.070,11 динара, са законском затезном каматом почев од 31.03.2008. године до исплате. Ставом трећим изреке обавезана је тужена да тужили накнади парничне трошкове од 109.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2819/14 од 04.12.2014. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена првостепена пресуда у ставу другом изреке. Ставом другим изреке преиначена је првостепена пресуда у ставовима првом и трећем изреке тако што је одбијен тужбени захтев тужиље којим је тражила да се поништи као незаконито решење тужене бр. 01.1-1537/8-НР од 27.12.2010. године, којим јој је отказан уговор о раду бр. 1-2871/769-1 од 29.08.2013. године и обавезе тужена да је врати на рад и распореди у складу са стручном спремом. Одлучено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиља је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 399. ЗПП („Службени гласник РС“, број 125/04, 11/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11), па је утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а нема ни других битних повреда поступка на које се ревизијом неосновано указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је била запослена код тужене у Филијали у Ј. почев од 01.02.1997. године. Уговором о раду од 29.08.2003. године одређено је да обавља послове вишег стручног референта продаје. Оспореним решењем од 27.12.2010. године тужиљи је отказан уговор о раду и престао јој је радни однос код тужене са 30.12.2010. године, јер је због технолошких, економских и организационих промена престала потреба за обављањем послова на којима је била распоређена. У образложењу овог решења наведено је да се због увођења новог система, технологија рада и централизације пословања банке одређене групе послова обављају искључиво у централи банке, те да је одлуком Извршног одбора постојећа организација и систематизација радних места измењена затварањем организационих делова подршка и општа подршка у филијалама, због чега су сагласно одлуци Извршног одбора угашени ови организациони делови и укинута сва радна места у филијалама тужене, међу којима и Филијала у Ј., у којој је тужиља била распоређена. Тужена је донела Програм којим су одређене мере за запошљавање вишка запослених и за реализацију тог Програма, али у оквиру њега за тужиљу није могао да буде обезбеђен нови посао, нити је било услова за преквалификацију, доквалификацију и рад са непуним радним временом код тужене, нити код другог послодавца. Утврђено је да Програм решавања запослених код тужене од 27.12.2010. године не садржи критеријуме за утврђивање вишка запослених. У трећем одељку Програма је наведено да се због увођења организационих промена у одређеним деловима банке као вишак запослених јављају сви запослени који су радили на пословима у организационим деловима банке угашеним одлуком Извршног одбора банке. Одредбом члана 140. Појединачног колективног уговора тужена је предвидела да Програм решавања вишка запослених обавезно садржи критеријуме за одређивање запослених за чијим је радом престала потреба и то како основне критеријуме тако и допунске критеријуме, а који се дефинишу Програмом, уз договор послодавца и синдиката. Тужена је контактирала са Националном службом за запошљавање која је упутила допис са предлогом Програма за решавање вишка запослених, на који је Национална служба за запошљавање 15.12.2010. године доставила мишљење и предлог мера.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужбени захтев тужиље основан, због чега је применом одредбе члана 154. и 155. закона о раду и члана 140. Појединачног колективног уговора тужене тужбени захтев тужиље за поништај оспореног решења усвојио, с обзиром да Програм за

решавање вишка запослених није садржао критеријуме за утврђивање вишка запослених.

Међутим, апелациони суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиље, налазећи да тужена није начинила никакав пропуст у процедури који би за последицу имао незаконитост решења о отказу уговора о раду. По схватању овог суда, није било потребе да се утврђују критеријуми и оцењују резултати рада тужиље, јер је укинута не само радно место, већ цела група послова у филијали у којој је тужиља радила.

Правилан је закључак другостепеног суда да се критеријуми примењују само кад на истим пословима ради више од једног извршиоца, а врши се рационализација укидањем и смањењем броја извршилаца. Како је у конкретној ситуацији код тужене дошло до рационализације процеса рада, јер су се као вишак појавили не само запослени, већ и цели сектори и послови у тим секторима, неосновани су ревизијски наводи да је решење о престанку радног односа тужиљи незаконито, јер тужена није спровела оцењивање запослених кроз утврђене критеријуме приликом проглашења тужиље за вишак запослених. Другостепени суд је правилно применио материјално право када је одбио тужбени захтев тужиље, имајући у виду да је тужена спровела поступак утврђивања вишка запослених у складу са одредбама чл. 153. до 156. Закона о раду и да јој је отказан уговор о раду из разлога предвиђених чланом 179. тачка 9. истог закона, јер је због организационих, економских и технолошких промена код тужене укинута радно место на ком је тужиља била распоређена, а тужена није имала могућности да је распореди на друго радно место, нити примени неку од мера решавања вишка запослених. На законитост решења о престанку радног односа тужиљи нема утицаја ни чињеница да је тужена ангажовала друга лица за рад, јер на пословима на којима је тужиља радила нису примана друга лица у стални радни однос (члан 182. Закона о раду), па су неосновани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

На основу члана 405. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Љубица Милутиновић, с.р.**